

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 88.547 van 30 juni 2000

A. 75.457/VI-14.071

In zake : **GRAVET** Michèle,
rue du Pont Brûlé 11
7802 Ormeignies,

tegen :

de Stad Aat,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Gérard RIVIERE, advocaat,
rue César Despretz 26
7860 Lessen.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 25 augustus 1997 ingediende verzoekschrift, waarbij Michèle GRAVET de nietigverklaring vordert van :

- " 1° - de beslissing van het schepencollege van AAT van 14 augustus 1996, om verzoekster te ontslaan met ingang van 2 september 1996, met inachtneming van een opzegging van 15 dagen, met ingang van 3 september 1996; deze beslissing is op een onbekende datum bevestigd naar aanleiding van het advies van de Raad van Beroep van 19 juni 1997;
- 2° - de intrekking, in aansluiting daarop, van de beslissing van het schepencollege van Aat, d.d. 14 augustus 1996, om verzoekster met ingang van 2 september 1996 tijdelijk aan te stellen in een vacante betrekking aan School nr. 1 - Afdeling G. Roland;
- 3° - de afwijzing, eveneens in aansluiting daarop, van de sollicitatie van verzoekster naar een vaste benoeming in de scholen waarvoor de stad Aat het bevoegd gezag is";

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer BOUVIER, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 9 december 1999 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partij;

Gelet op de beschikking van 22 mei 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 28 juni 2000;

Gehoord het verslag van de heer LEWALLE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. DETRY, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van Mr. DELANGRE, loco Mr. RIVIERE, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer BOUVIER, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vordering :

1. Verzoekster is lagere-schoolonderwijzeres sedert 30 juni 1992. Tijdens het schooljaar 1987-1988 en aan het begin van het jaar 1993 heeft zij waargenomen in het gemeentelijk onderwijs georganiseerd door de stad Aat. Vanaf 1 september 1993 heeft zij er voltijds gewerkt. Aan het eind van het schooljaar 1994-1995 telde zij 516 dagen anciënniteit.

2. Op 23 mei 1995 heeft verzoekster bij het college van burgemeester en schepenen van Aat om de erkenning verzocht van de hoedanigheid van prioritaire tijdelijke kracht en om een betrekking als lagere-schoolonderwijzeres voor het schooljaar 1995-1996.

3. In het verslag dat de schepen voor Onderwijs op 18 juli 1995 aan het college gericht heeft, heeft hij verklaard dat de laatste twee betrekkingen die door Mevrouw GRAVET vervuld zijn in Ghislenghien en vervolgens te Mainvault, op

rampzalige wijze zijn vervuld en heeft hij gesteld dat het hem absoluut noodzakelijk leek om een einde te maken aan de samenwerking met de voornoemde.

4. Op 6 september 1995 was de plaatselijke paritaire commissie van Aat unaniem er voor te vinden om verzoekster opnieuw op te nemen als prioritair personeelslid en om haar vóór haar ambtsaanvaarding op te roepen om haar haar verslagen te laten ondertekenen in aanwezigheid van getuigen en haar in kennis te stellen van de gevolgen van haar vroegere handelingen.

5. Op 8 september 1995 is verzoekster ontvangen door de schepen van Onderwijs; bij die gelegenheid verklaarde zij kennis genomen te hebben van haar dossier en ervan op de hoogte te zijn gebracht dat elke nieuwe fout daaraan zou worden toegevoegd en dat zij ingelicht was over haar benoeming, met ingang van 11 september 1995, als prioritaire tijdelijke leerkracht in het vijfde leerjaar aan de school-Georges Roland.

6. Op 25 september 1995 heeft verzoekster een akte ondertekend voor de naleving van de verplichtingen die worden opgelegd door het bevoegd gezag van de school..

7. Aan het eind van het verslag dat op 26 januari 1996 door de directrice is opgesteld, heeft verzoekster ermee ingestemd kritisch te zijn voor zichzelf en heeft zij er zich toe verbonden alles in het werk te stellen om haar handelwijze in klasverband te verbeteren met inachtneming van de verstrekte raadgevingen.

8. Bij een brief die op 21 mei 1996 is binnengekomen bij het gemeentebestuur, heeft verzoekster zich kandidaat gesteld voor een vaste benoeming.

9. Op 21 en 22 mei 1996 kreeg verzoekster verschillende opmerkingen van de directrice.

10. In een verslag van 24 mei 1996 heeft de directrice een algemene beoordeling geuit die weinig lovend was over verzoekster. De kantoninspecteur heeft hetzelfde gedaan in een verslag van klasinspectiebezoek van 4 juni 1996. Die verslagen zijn ter kennis gebracht van de belanghebbende, die haar opmerkingen te kennen heeft gegeven.

11. Op 10 juni 1996 schreef de directrice dat zij niet meer wenste dat verzoekster deel uitmaakte van het personeel onder haar directie, noch van het personeel binnen het onderwijs van Aat.

12. Op 28 juni 1996 heeft diezelfde directrice de schepen van Onderwijs op de hoogte gebracht van verschillende "onheuse opmerkingen" die aan verzoekster waren toegeschreven en betreurde ze dat zulke uitlatingen gedaan konden worden door een persoon die belast is met de opvoeding van kinderen. In een brief van dezelfde dag die eveneens gericht was aan de schepen van Onderwijs, uitte de directrice kritiek op de houding van verzoekster tijdens de oudervergadering van 25 juni daarvoor.

13. Op 30 juni 1996 lichtte de kantoninspecteur de schepen in over "disfuncties" die waren vastgesteld in verzoeksters klas tijdens zijn bezoek op de vierde van dezelfde maand. Op 2 juli 1996 heeft een groep ouders eveneens kritiek op verzoekster gericht aan het bevoegd gezag van de school.

14. Het college van burgemeester en schepenen van de stad Aat heeft bij een besluit van 14 augustus 1996 verzoekster voltijds en op tijdelijke basis aangesteld in een vacante betrekking als lagere-schoolonderwijzeres; de aanstelling ging in op 1 september 1996 en zou uiterlijk op 30 juni 1997 ten einde lopen. Die aanstelling is op 16 augustus 1996 ter kennis gebracht van de belanghebbende.

15. Op 31 augustus 1996 heeft het college besloten verzoekster te ontslaan met toepassing van artikel 25, § 1, 2°, van het decreet van 6 juni 1994 vanwege niet-naleving van de artikelen 6, 7 en 8 van dat decreet. In de aanhef van dat besluit staat inzonderheid hetgeen volgt :

" Gezien de verslagen van de directie van 26 januari 1996, 24 mei 1996, 10 en 28 juni 1996 en van de inspectie van 4 en 30 juni 1996, waarin sprake is van relationele en pedagogische problemen."

Deze beslissing is op 2 september 1996 ter kennis gebracht van de belanghebbende.

16. Nadat verzoekster de raad van beroep daarover had aangesproken, heeft deze op 19 juni 1997 een gunstig advies gegeven met betrekking tot het ontslag van de belanghebbende.

In dat advies komt de volgende passage voor :

" Overwegende dat uit de uitleg die tijdens het onderzoek van het dossier verstrekt is voor de Raad van Beroep, gebleken is dat niet alle verslagen over mevrouw GRAVET ter kennis van haar zijn gebracht door het bevoegd gezag;

Dat dit niet toelaatbaar is aangezien elke leerkracht het recht heeft om kennis te nemen van elk verslag dat op hem of haar betrekking heeft, te meer wanneer daarin gedeeltelijk een reden te vinden is voor een beslissing tot ontslag;

Overwegende dat bijgevolg de verslagen die vervat zijn in de stukken 10, 11, 12 en 13 van het dossier alsook stuk 14 uit de debatten moeten worden geweerd;

Overwegende daarentegen dat het vaststaat dat mevrouw GRAVET kennis genomen heeft van de verslagen die door mevrouw LEDUNE, directrice van de gemeenteschool nr. 1, op 26 januari 1996, 21 mei 1996, 24 mei 1996 en 4 juni 1996 zijn opgesteld;

Dat daaruit verschillende tekortkomingen blijken op pedagogisch gebied, het systematisch werken met collectieve straffen, het gebrek aan respect voor de schepen van onderwijs en voor de schooldirectrice;

Overwegende dat ongeacht een ernstige waarschuwing op 7 september 1995, mevrouw GRAVET niet de minste blijk gegeven heeft van enige verbetering;

Dat zij zich daarentegen onbeleefd is blijven uiten tegenover haar directie en overdreven autoritair is blijven optreden ten aanzien van haar leerlingen;

Dat zij geen enkele inspanning lijkt te hebben geleverd om de sfeer te verbeteren die zij nooit goed heeft gemaakt (...)"

17. Op 15 juli 1997 heeft het college van burgemeester en schepenen akte genomen van de beslissing van de Raad van Beroep d.d. 19 juni 1997. Die beslissing is op 30 september 1997 ter kennis gebracht van verzoekster.

Overwegende dat de verwerende partij terecht een exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt tegen het beroep, wat het tweede en derde onderwerp ervan betreft; dat immers uit de processtukken blijkt dat de verwerende partij nooit enige beslissing genomen heeft tot intrekking van de tijdelijke benoeming of tot afwijzing van de sollicitatie naar een vaste benoeming;

Overwegende dat verzoekster bij een ter post aangetekend schrijven d.d. 27 oktober 1997, verzocht heeft om de uitbreiding van het onderwerp van haar beroep tot de beslissing die op 15 juli 1997 door het college van burgemeester en schepenen van de verwerende partij genomen is naar aanleiding van het advies dat op 19 juni daarvoor door de Raad van Beroep uitgebracht is;

Overwegende dat de verwerende partij een exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt tegen dat verzoek; dat zij aanvoert dat verzoekster de beslissing van 15 juli 1997 bij een onderscheiden beroep had moeten aanvechten;

Overwegende dat op de datum van de bestreden handelingen artikel 25 van het decreet van 6 juni 1994 tot vaststelling van de rechtspositie van de gesubsidieerde personeelsleden van het officieel gesubsidieerd onderwijs als volgt luidde :

" § 1. De inrichtende macht kan het tijdelijk aangestelde personeelslid onder de volgende voorwaarden ontslaan :
1° het niet-prioritair personeelslid kan ontslagen worden met een opzeggingstermijn van veertien dagen.

Deze afdanking wordt gemotiveerd, op straffe van nietigheid.

Het tijdelijk personeelslid dat zijn opzegging heeft gekregen, mag binnen de tien dagen na de betekening ervan tegen de beslissing tot afdanking beroep aantekenen bij de bevoegde raad van beroep.

Deze (instantie) verstrekt advies aan de inrichtende macht binnen een maximale termijn van 45 dagen vanaf de datum van ontvangst van de aanvraag van de inrichtende macht.

De beslissing wordt genomen door de inrichtende macht binnen de dertig dagen na de ontvangst van het advies van de raad van beroep.

2° Indien hij prioritair tijdelijke is volgens artikel 24, § 1, wordt dezelfde procedure toegepast als bepaald in 1° maar het advies van de raad van beroep verbindt de inrichtende macht";

Overwegende dat het instellen van het beroep dat georganiseerd wordt in de voornoemde bewoordingen van artikel 25, § 1, derde lid, van het voornoemde decreet van 6 juni 1994, een verplichte voorwaarde vooraf is voor het beroep tot nietigverklaring dat kan worden ingesteld bij de Raad van State ex artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten van 12 januari 1973; dat wanneer dat beroep is ingesteld, alleen tegen de beslissing die genomen is door het bevoegd gezag na advies van de Raad van Beroep, wederom beroep, namelijk beroep tot nietigverklaring kan worden aangetekend;

Overwegende dat in casu blijkt dat dat verzoekster als eerste onderwerp van haar beroep de beslissing tot ontslag opgegeven heeft die jegens haar op 31 augustus 1996 genomen is door het college van burgemeester en schepenen en eraan heeft toegevoegd dat die beslissing "bevestigd is op een onbekende datum naar aanleiding van het advies dat gegeven is door de Raad van Beroep op 19 juni 1997"; dat aldus opgesteld het oorspronkelijk verzoekschrift wel degelijk betrekking had op de beslissing die na beroep door de verwerende partij genomen is; dat derhalve, zonder dat er uitspraak gedaan hoeft te worden over het verzoek tot uitbreiding van het beroep, blijkt dat de verwerende partij des te minder gerechtigd is om verzoekster de onnauwkeurigheid van haar verzoekschrift te verwijten aangezien zij op de datum van de indiening ervan, haar nog geen kennis gegeven had

van de beslissing die zij na beroep genomen had en zij dat pas gedaan heeft nadat ze door verzoekster in gebreke gesteld was; dat de exceptie van niet-ontvankelijkheid niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat verzoekster een middel ontleent, het tweede van het verzoekschrift, aan schending van de algemene rechtsbeginselen, inzonderheid van de eerbiediging van de rechten van verdediging en van het onpartijdigheidsbeginsel, en aan machtsoverschrijding; dat zij aanvoert dat het college van burgemeester en schepenen haar niet heeft gehoord alvorens haar te ontslaan, terwijl die beslissing genomen is vanwege haar gedrag en dat de Raad van Beroep haar rechten van verdediging heeft geschonden door een uitspraak te doen over een dossier waarvan het onderzoek alleen te haren laste is verricht, terwijl zij gevraagd heeft om getuigen te horen en documenten te harer verdediging in te dienen;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het niet haar taak is de wettigheid te verdedigen van het advies dat door de Raad van Beroep is gegeven, aangezien deze een onderscheiden administratieve overheid is; dat zij beweert dat artikel 24, § 1, van het voornoemde decreet van 6 juni 1994 haar verplichtte om verzoekster tijdelijk aan te stellen, aangezien zij haar prioriteitsaanspraken volgens de bepaalde voorwaarden had doen gelden, maar dat niets eraan in de weg stond dat zij haar vervolgens ontsloeg zonder haar voorafgaandelijk te hoeven horen, daar het decreet van 6 juni 1994 zulk een voorafgaand verhoor geenszins voorschrijft en de maatregel niet tuchtrechtelijk van aard is; dat zij aanvoert dat een debat op tegenspraak voorafgaand aan het ontslag niet verenigbaar is met de praktische doeltreffendheid ervan die een snelle beslissing vereist en dat zulk een debat het betrokken personeelslid de mogelijkheid zou bieden vertragingss manoeuvres aan te wenden; dat zij betoogt dat verzoekster hoe dan ook vóór haar ontslag kennis gehad heeft van doorslaggevende stukken, in het bijzonder een waarschuwing vanwege de schepen;

Overwegende dat wanneer de overheid voornemens is om ten aanzien van een lid van haar personeel, vanwege zijn gedrag, een ernstige maatregel te treffen, zoals ontslag, zij krachtens het beginsel "audi alteram partem" gehouden is dat personeelslid op voorhand in te lichten, hem de grieven te kennen te geven die jegens hem worden geuit, hem kennis te geven van de gegevens waarop zij steunt en hem de mogelijkheid te bieden uitleg te verstrekken; dat dit eveneens het geval is wanneer de te nemen beslissing mogelijk niet definitief van aard is, inzonderheid omdat de belanghebbende het recht wordt verleend om beroep in te stellen;

Overwegende dat, zoals de verwerende partij toegeeft in haar memorie van antwoord, verzoekster op 31 augustus 1996 ontslagen is om redenen die met haar gedrag te maken hebben, zonder voorafgaandelijk te zijn gehoord en terwijl bovendien bepaalde stukken van het dossier dat te haren laste was aangelegd, niet ter kennis van haar waren gebracht; dat hoewel de Raad van Beroep besloten heeft om die bescheiden uit de debatten te weren, zij toch een gunstig advies heeft gegeven voor het ontslag; dat doordat het college van burgemeester en schepenen op 15 juli 1997 kennis genomen heeft van dat gunstige advies, en doordat het definitief besloten heeft om verzoekster te ontslaan, zonder dat haar de mogelijkheid geboden was om zich voor deze instantie te verantwoorden, dat college het beginsel "audi alteram partem" heeft geschonden; dat het middel gegrond is; dat het voldoende is om de nietigverklaring te rechtvaardigen van de bestreden handelingen evenals van de bekrachtigingsbeslissing die door het college van burgemeester en schepenen op 30 september 1997 is genomen;

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden de beslissing van 14 augustus 1996, waarbij het college van burgemeester en schepenen van de Stad Aat Michèle GRAVET, lagere-schoolonderwijzeres, met ingang van 3 september 1996 ontslaat en de beslissing van 15 juli 1997 van datzelfde college, waarbij dat ontslag wordt bevestigd.

Artikel 2.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VI kamer, op dertig juni tweeduizend door :

de HH. CLOSSET, kamervoorzitter,
HANSE, staatsraad,
LEWALLE, staatsraad,
HARMEL, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.